Taittirīya-Upaniṣad

(= Taittīriya-Āraṇyaka, chapters 7-9, see http://www.sanskritweb.de/yajurveda)

[[7-1-0]]

ह॒रिः॒ ॐ।

ha̱ri̱ḥ āūm̐ |

[[7-1-1]]

ॐ शं नो॑ मि॒त्रः शं वरु॑णः।

शं नो॑ भवत्वर्य॒मा।

शं न॒ इन्द्रो॒ बृह॒स्पतिः॑।

शं नो॒ विष्णु॑रुरुक्र॒मः।

नमो॒ ब्रह्म॑णे।

नम॑स्ते वायो।

त्वमे॒व प्र॒त्यक्षं॒ ब्रह्मा॑सि।

त्वमे॒व प्र॒त्यक्षं॒ ब्रह्म॑ वदिष्यामि।

ऋ॒तं व॑दिष्यामि।

स॒त्यं व॑दिष्यामि।

तन्माम॑वतु।

तद्व॒क्तार॑मवतु।

अव॑तु माम्।

अव॑तु व॒क्तार᳚म्।

ॐ शान्ति॒ः शान्ति॒ः शान्तिः॑॥ १॥

स॒त्यं व॑दिष्यामि॒ पञ्च॑ च॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके सप्तमप्रपाठके प्रथमोऽनुवाकः॥ १॥

āūm̐ śaṃ nȯ mi̱traḥ śaṃ varu̇ṇaḥ |
śaṃ nȯ bhavatvarya̱mā |
śaṃ na̱ indro̱ bṛha̱spatiḥ̇ |
śaṃ no̱ viṣṇu̇rurukra̱maḥ |
namo̱ brahmȧṇe |
namȧste vāyo |
tvame̱va pra̱tyakṣa̱ṃ brahmȧsi |
tvame̱va pra̱tyakṣa̱ṃ brahmȧ vadiṣyāmi |
ṛ̱taṃ vȧdiṣyāmi |
sa̱tyaṃ vȧdiṣyāmi |
tanmāmȧvatu |
tadva̱ktārȧmavatu |
avȧtu̱ mām |
avȧtu va̱ktārā̈m |
āūm̐ śānti̱ḥ śānti̱ḥ śāntiḥ̇ || 1 ||
sa̱tyaṃ vȧdiṣyāmi̱ pañcȧ ca ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake saptamaprapāṭhake prathamo'nuvākaḥ || 1 ||

[[7-2-1]]

ॐ शीक्षां व्या᳚ख्यास्या॒मः।

वर्ण॒ः स्वरः।

मात्रा॒ बलम्।

साम॑ संता॒नः।

इत्युक्तः शी᳚क्षाध्या॒यः॥ १॥

शीक्षां पञ्च॑॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके सप्तमप्रपाठके द्वितीयोऽनुवाकः॥ २॥

āūm̐ śīkṣāṃ vyā̈khyāsyā̱maḥ |
varṇa̱ḥ svaraḥ |
mātrā̱ balam |
sāmȧ saṃtā̱naḥ |
ityuktaḥ śī̈kṣādhyā̱yaḥ || 1 ||
śīkṣāṃ pañcȧ ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake saptamaprapāṭhake dvitīyo'nuvākaḥ || 2 ||

[[7-3-1]]

स॒ह नौ॒ यशः।

सह नौ ब्र॒ह्मव॒र्चसम्।

अथातः सꣳहिताया उपनिषदं व्या᳚ख्यास्या॒मः।

पञ्चस्वधिक॑रणे॒षु।

अधिलोकमधिज्यौतिषमधिविद्यमधिप्रज॑मध्या॒त्मम्।

ता महासꣳहिता इ॑त्याच॒क्षते।

अथा॑धिलो॒कम्।

पृथिवी पू᳚र्वरू॒पम्।

द्यौरुत्तररू॒पम्।

आका॑शः स॒न्धिः॥ १॥

sa̱ha nau̱ yaśaḥ |
saha nau brȧhmava̱rcasam |

athātaḥ saṁ̐hitāyā upaniṣadam
vyā̎khyāsyā̱maḥ |
pañcasvadhikā̍raṇe̱ṣu |
adhilokamadhijyautiṣamadhividyamadhiprajā̍
madhyā̱tmam |
tā mahāsaṁ̐hitā i̍tyācā̱kṣate |
athā̍dhilo̱kam |
pṛthivī pū̎rvarū̱pam |
dyauruttā̍rarū̱pam |
ākā̎śaḥ sa̱ndhiḥ || 1 ||

[[7-3-2]]

वायु॑ः संधा॒नम्।
इत्य॑धिलो॒कम्।
अथा॑धिजौ॒तिषम्।
अग्निः पू᳚र्वरू॒पम्।
आदित्य उत्त॑ररू॒पम्।
आ॑पः सं॒धिः।
वैद्युत॑ः संधा॒नम्।
इत्य॑धिज्यौ॒तिषम्।
अथा॑धिवि॒द्यम्।
आचार्यः पू᳚र्वरू॒पम्॥ २॥
vāyu̍ḥ saṃdhā̱nam |
ityā̍dhilo̱kam |
athā̍dhijau̱tiṣam |
agniḥ pū̎rvarū̱pam |
āditya uttā̍rarū̱pam |
ā̍paḥ sa̱ṃdhiḥ |
vaidyutā̍ḥ saṃdhā̱nam |
ityā̍dhijyau̱tiṣam |
athā̍dhivi̱dyam |
ācāryaḥ pū̎rvarū̱pam || 2 ||

[[7-3-3]]

अन्तेवास्युत्त॑ररू॒पम्।
वि॑द्या सं॒धिः।
प्रवचन॑ꣳ संधा॒नम्।
इत्य॑धिवि॒द्यम्।
अथाधि॒प्रजम्।
माता पू᳚र्वरू॒पम्।
पितोत्त॑ररू॒पम्।
प्र॑जा सं॒धिः।
प्रजनन॑ꣳ संधा॒नम्।
इत्यधि॒प्रजम्॥ ३॥
antevāsyuttā̍rarū̱pam |
vi̍dyā sa̱ṃdhiḥ |
pravacanā̍ṁ̐ saṃdhā̱nam |
ityā̍dhivi̱dyam |
athādhi̱prajam |
mātā pū̎rvarū̱pam |
pitottā̍rarū̱pam |
prā̍jā sa̱ṃdhiḥ |
prajananā̍ṁ̐ saṃdhā̱nam |
ityadhi̱prajam || 3 ||

[[7-3-4]]

अथाध्या॒त्मम्।
अधरा हनुः पू᳚र्वरू॒पम्।
उत्तरा हनुरुत्त॑ररू॒पम्।
वाक्सं॒धिः।
जिह्वा॑ संधा॒नम्।
इत्यध्या॒त्मम्।
इतीमा म॑हास॒ꣳहिताः।
य एवमेता महासꣳहिता व्याख्या॑ता वे॒द।
संधीयते प्रज॑या प॒शुभिः।
ब्रह्मवर्चसेनान्नाद्येन सुवर्ग्ये॑ण लोके॒न॥ ४॥
संधिराचार्यः पू॑र्वरू॒पमित्यधि॒प्रजं लो॑के॒न॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके सप्तमप्रपाठके
तृतीयोऽनुवाकः॥ ३॥
athādhyā̱tmam |
adharā hanuḥ pū̎rvarū̱pam |
uttarā hanuruttā̍rarū̱pam |
vāksa̱ṃdhiḥ |
jihvā̍ saṃdhā̱nam |
ityadhyā̱tmam |
itīmā mā̍hāsa̱ṁ̐hitāḥ |
ya evametā mahāsaṁ̐hitā vyākhyā̍tā ve̱da |
saṃdhīyate prajā̍yā pa̱śubhiḥ |
brahmavarcasenānnādyena suvargyeṇā̍
loke̱na || 4 ||
saṃdhirācāryaḥ pū̍rvarū̱pamityadhi̱prajaṃ
lo̍ke̱na ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
saptamaprapāṭhake tṛtīyo'nuvākaḥ || 3 ||

[[7-4-1]]

य॒श्छन्द॑सामृष॒भो वि॒श्वरू॑पः।
छन्दो॒भ्योऽध्य॒मृता᳚त्सम्ब॒भूव॑।
स मेन्द्रो॑ मे॒धया᳚ स्पृणोतु।
अ॒मृत॑स्य देव॒ धार॑णो भूयासम्।
शरी॑रं मे॒ विच॑र्षणम्।
जि॒ह्वा मे॒ मधु॑मत्तमा।
कर्णा᳚भ्यां भूरि॒ विश्रु॑वम्।
ब्रह्म॑णः को॒शो॑ऽसि मे॒धया॒ऽपि॑हितः।
श्रु॒तं मे॑ गोपाय।
आ॒वह॑न्ती वितन्वा॒ना॥ १॥

yaśchanda̍sāmṛṣabho vi̱śvarū̍paḥ |
chando̱bhyo'dhya̱mṛtā̎tsaṃba̱bhūva̍ |
sa mendro̍ me̱dhayā̎ spṛṇotu |
a̱mṛta̍sya deva̱ dhāra̍ṇo bhūyāsam |
śarī̍raṃ me̱ vica̍rṣaṇam |
ji̱hvā me̱ madhu̍mattamā |
karṇā̎bhyāṃ bhūri̱ viśru̍vam |
brahma̍ṇaḥ ko̱śo̍'si me̱dhayā'pi̍hitaḥ |
śru̱taṃ me̍ gopāya |
ā̱vaha̍ntī vitanvā̱nā || 1 ||

[[7-4-2]]

कु॒र्वा॒णा चीर॑मा॒त्मनः॑।
वासा॑ꣳसि॒ मम॒ गाव॑श्च।
अ॒न्न॒पाने॑ च॑ सर्व॒दा।
ततो॑ मे॒ श्रिय॒माव॑ह।
लो॒म॒शां प॒शुभि॑ः स॒ह स्वाहा᳚।
आ मा॑ यन्तु ब्रह्मचा॒रिण॒ः स्वाहा᳚।
वि मा॑ऽऽयन्तु ब्रह्मचा॒रिण॒ः स्वाहा᳚।
प्र मा॑ऽऽयन्तु ब्रह्मचा॒रिण॒ः स्वाहा᳚।
दमा॑यन्तु ब्रह्मचा॒रिण॒ः स्वाहा᳚।
शमा॑यन्तु ब्रह्मचा॒रिण॒ः स्वाहा᳚॥ २॥

ku̱rvā̱ṇā cīra̍mā̱tmana̍ḥ |
vāsā̎ṃ̐ si̱ mama̱ gāva̍śca |
a̱nna̱pāne ca̍ sarva̱dā |
tato̍ me̱ śriya̱māva̍ha |
lo̱ma̱śāṃ pa̱śubhi̍ḥ sa̱ha svāhā̎ |
ā mā̍ yantu brahmacā̱riṇa̱ḥ svāhā̎ |
vi mā̍''yantu brahmacā̱riṇa̱ḥ svāhā̎ |
pra mā̍''yantu brahmacā̱riṇa̱ḥ svāhā̎ |
damā̍yantu brahmacā̱riṇa̱ḥ svāhā̎ |
śamā̍yantu brahmacā̱riṇa̱ḥ svāhā̎ || 2 ||

[[7-4-3]]

य॒शो जने॑ऽसानि॒ स्वाहा᳚।
श्रेया॒न्वस्य॑सोऽसानि॒ स्वाहा᳚।
तं त्वा॑ भग॒ प्रवि॑शानि॒ स्वाहा᳚।
स मा॑ भग॒ प्रवि॑श॒ स्वाहा᳚।
तस्मि᳚न्त्सहस्र॑शाखे।
नि भ॑गा॒हं त्वयि॑ मृजे॒ स्वाहा᳚।
यथाऽऽपः॒ प्रव॑ता॒ऽऽयन्ति॑।
यथा॒ मासा॑ अहर्ज॒रम्।
ए॒वं मां ब्र॑ह्मचा॒रिणः॑।
धा॒तराय॑न्तु स॒र्वतः॒ स्वाहा᳚।
प्र॒ति॒वे॒शो॑ऽसि॒ प्र मा॑ भाहि॒ प्र मा॑ पद्यस्व॥ ३॥
वि॒त॒न्वा॒ना शमा॑यन्तु ब्रह्मचा॒रिणः॒ स्वाहा॒ धा॒तराय॑न्तु स॒र्वतः॒ स्वाहैकं॑ च॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके सप्तमप्रपाठके चतुर्थोऽनुवाकः॥ ४॥

yaśo̱ jane̍'sāni̱ svāhā̎ |
śreyā̱nvasya̍so'sāni̱ svāhā̎ |
taṃ tvā̍ bhaga̱ pravi̍śāni̱ svāhā̎ |
sa mā̍ bhaga̱ pravi̍śa̱ svāhā̎ |
tasmi̎ntsahasra̍śākhe |
ni bha̍gā̱haṃ tvayi̍ mṛje̱ svāhā̎ |
yathā''pa̱ḥ prava̍tā̱''yanti̍ |
yathā̱ māsā̍ aharja̱ram |
e̱vaṃ māṃ bra̍hmacā̱riṇa̍ḥ |
dhāta̱rāya̍ntu sa̱rvata̱ḥ svāhā̎ |
pra̱ti̱ve̱śo̍'si̱ pra mā̍ bhāhi̱ pra mā̍ padyasva || 3 ||
vi̱ta̱nvā̱nā śamā̍yantu brahmacā̱riṇa̱ḥ svāhā̱ dhāta̱rāya̍ntu sa̱rvata̱ḥ svāhaika̍ṃ ca ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake saptamaprapāṭhake caturtho'nuvākaḥ || 4 ||

[[7-5-1]]

भूर्भुवः॒ सुव॒रिति॒ वा ए॒तास्ति॒स्रो व्याहृ॑तयः।
तासा॑मु ह स्मै॒तां च॑तु॒र्थीम्।
माहा॑चमस्यः॒ प्रवे॑दयते।

मह॒ इति॑।
तद्ब्रह्म॑।
स आ॒त्मा।
अङ्गा᳚न्य॒न्या दे॒वताः᳚।
भूरिति॒ वा अ॒यं लो॒कः।
भुव॒ इत्य॒न्तरि॑क्षम्।
सुव॒रित्य॒सौ लो॒कः॥ १॥
bhūrbhuva̱ḥ suva̱riti̱ vā e̱tāsti̱sro vyāhṛ̍tayaḥ |
tāsā̍mu ha smai̱tāṃ cā̍tu̱rthīm |
māhā̍camasya̱ḥ prave̍dayate |
maha̱ iti̍ |
tadbrahma̍ |
sa ā̱tmā |
aṅgā̎nya̱nyā de̱vatā̎ḥ |
bhūriti̱ vā a̱yaṃ lo̱kaḥ |
bhuva̱ itya̱ntari̍kṣam |
suva̱ritya̱sau lo̱kaḥ || 1 ||

[[7-5-2]]

मह॒ इत्या॑दि॒त्यः।
आ॒दि॒त्येन॒ वाव सर्वे॑ लो॒का मही॑यन्ते।
भूरिति॒ वा अ॒ग्निः।
भुव॒ इति॑ वा॒युः।
सुव॒रित्या॑दि॒त्यः।
मह॒ इति॑ चन्द्रमाः᳚।
च॒न्द्रम॑सा॒ वाव सर्वा॑णि॒ ज्योती॑ꣳषि॒ मही॑यन्ते।
भूरिति॒ वा ऋचः॑।
भुव॒ इति॒ सामा॑नि।
सुव॒रिति॒ यजू॑ꣳषि॥ २॥
maha̱ ityā̍di̱tyaḥ |
ā̱di̱tyena̱ vāva sarve̍ lo̱kā mahī̍yante |
bhūriti̱ vā a̱gniḥ |
bhuva̱ iti̍ vā̱yuḥ |
suva̱rityā̍di̱tyaḥ |
maha̱ iti̍ candramā̎ḥ |
ca̱ndramā̍sā̱ vāva sarvā̍ṇi̱ jyotī̍ṃṣi̱ mahī̍yante |
bhūriti̱ vā ṛca̍ḥ |
bhuva̱ iti̱ sāmā̍ni |
suva̱riti̱ yajū̍ṃṣi || 2 ||

[[7-5-3]]

मह॒ इति॒ ब्रह्म॑।
ब्रह्म॑णा॒ वाव सर्वे॑ वे॒दा मही॑यन्ते।
भूरिति॒ वै प्रा॒णः।
भुव॒ इत्य॑पा॒नः।
सुव॒रिति॑ व्या॒नः।
मह॒ इत्यन्न᳚म्।
अन्ने॑न॒ वाव सर्वे᳚ प्रा॒णा मही॑यन्ते।
ता वा ए॒ताश्चत॑स्रश्चतु॒र्धा।
चत॑स्रश्चतस्रो॒ व्याहृ॑तयः।
ता यो वेद॑।
स वे॑द॒ ब्रह्म॑।
सर्वे᳚ऽस्मै दे॒वा ब॒लिमाव॑हन्ति॥ ३॥
अ॒सौ लो॒को यजु॑ꣳषि॒ वेद॒ द्वे च॑॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके सप्तमप्रपाठके
पञ्चमोऽनुवाकः॥ ५॥
maha̱ iti̱ brahma̍ |
brahma̍ṇā̱ vāva sarve̍ ve̱dā mahī̍yante |
bhūriti̱ vai prā̱ṇaḥ |
bhuva̱ itya̍pā̱naḥ |
suva̱riti̍ vyā̱naḥ |
maha̱ ityanna̎m |
anne̍na̱ vāva sarve̎ prā̱ṇā mahī̍yante |
tā vā e̱tāścata̍sraścatu̱rdhā |
cata̍sraścatasro̱ vyāhṛ̍tayaḥ |
tā yo veda̍ |
sa ve̍da̱ brahma̍ |
sarve̎'smai de̱vā ba̱limāva̍hanti || 3 ||
a̱sau lo̱ko yaju̍ṃṣi̱ veda̱ dve ca̍ ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
saptamaprapāṭhake pañcamo'nuvākaḥ || 5 ||

[[7-6-1]]

स य ए॒षो᳚ऽन्तर्हृ॑दय आका॒शः।
तस्मि॑न्न॒यं पुरु॑षो मनो॒मयः॑।
अमृ॑तो हि॒रण्मयः॑।
अन्त॑रेण॒ तालु॑के।
य ए॒ष स्तन॑ इवाव॒लम्ब॑ते।
से᳚न्द्रयो॒निः।
यत्रा॒सौ केशा॒न्तो वि॒वर्त॑ते।
व्य॒पोह्य॑ शीर्षकपा॒ले।

भूरित्य॒ग्नौ प्रति॑तिष्ठति।
भुव॒ इति॑ वा॒यौ॥ १॥
sa ya e̱ṣo̎'ntara̍hṛdaya ākā̱śaḥ ।
tasmi̍nna̱yaṃ puru̍ṣo mano̱maya̍ḥ ।
amṛ̍to hira̱ṇmaya̍ḥ ।
anta̍reṇa̱ tālu̍ke ।
ya e̱ṣa stana̍ ivāva̱lamba̍te ।
se̎ndrayo̱niḥ ।
yatrā̱sau ke̍śā̱nto vi̱varta̍te ।
vya̱pohya̍ śīrṣakapā̱le ।
bhūritya̱gnau prati̍tiṣṭhati ।
bhuva̱ iti̍ vā̱yau ॥ 1 ॥

[[7-6-2]]

सुव॒रित्या॑दि॒त्ये।
मह॒ इति॒ ब्रह्म॑णि।
आ॒प्नोति॒ स्वारा॒᳚ज्यम्।
आ॒प्नोति॒ मन॑स॒स्पति᳚म्।
वाक्प॑तिश्च॒क्षु॑ष्पतिः।
श्रोत्र॑पतिर्वि॒ज्ञान॑पतिः।
ए॒तत्तत॑ो भवति।
आ॒का॒शश॑रीरं॒ ब्रह्म॑।
स॒त्यात्म॑ प्रा॒णारा॑मं॒ मन॑ आनन्दम्।
शान्ति॑समृद्धम॒मृत॑म्।
इति॑ प्राचीनयो॒ग्योपा᳚स्स्व॥ २॥
वा॒याव॒मृत॒मेकं॑ च॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके सप्तमप्रपाठके षष्ठोऽनुवाकः॥ ६॥
suva̱rityā̍di̱tye ।
maha̱ iti̱ brahma̍ṇi ।
ā̱pnoti̱ svārā̱̎jyam ।
ā̱pnoti̱ mana̍sa̱spati̎m ।
vākpa̍ti̱ścakṣu̍ṣpatiḥ ।
śrotra̍patirvi̱jñāna̍patiḥ ।
e̱tattata̍ bhavati ।
ā̱kā̱śaśa̍rīra̱ṃ brahma̍ ।
sa̱tyātma̍ prā̱ṇārā̍ma̱ṃ mana̍ ānandam ।
śānti̍samṛddhama̱mṛta̍m ।
iti̍ prācīnayo̱gyopā̱̎ssva ॥ 2 ॥
vā̱yāva̱mṛta̱meka̍ṃ ca ॥
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake saptamaprapāṭhake ṣaṣṭho'nuvākaḥ ॥ 6 ॥

[[7-7-1]]

पृ॒थि॒व्य॑न्तरि॑क्षं॒ द्यौर्दिशो॑ऽवान्तरदि॒शाः।
अ॒ग्निर्वा॑युरा॑दि॒त्यश्च॒न्द्रमा॒ नक्ष॑त्राणि।
आप॒ ओष॑धयो॒ वन॒स्पत॑य आका॒श आ॒त्मा।
इत्य॑धिभू॒तम्।
अथाध्या॒त्मम्।
प्रा॒णो व्या॒नो॑ऽपा॒न उ॑दा॒नः स॑मा॒नः।
चक्षुः॑ श्रोत्रं॒ मनो॒ वाक्त्वक्।
चर्म॑ मा॒᳚ꣳसꣳ॒᳚ स्नावास्थि॑ म॒ज्जा।
ए॒तद॑धिवि॒धाय॒ ऋषि॑रवो॑चत्।
पाङ्क्तं॒ वा इ॒दꣳ॒ सर्वं॑म्।
पाङ्क्ते॑नैव पाङ्क्तꣳ॒᳚ स्पृणो॒तीति॑॥ १॥
सर्व॒मेकं॑ च॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके सप्तमप्रपाठके सप्तमोऽनुवाकः॥ ७॥
pṛ̱thi̱vya̍ntarikṣa̱ṃ dyaurdiśo̍'vāntaradi̱śāḥ ।
a̱gnirvā̱yurā̍di̱tyaśca̱ndramā̱ nakṣa̍trāṇi ।
āpa̱ oṣa̍dhayo̱ vana̱spata̍ya ākā̱śa ā̱tmā ।
itya̍dhibhū̱tam ।
athādhyā̱tmam ।
prā̱ṇo vyā̱no̍'pāna u̍dā̱naḥ sa̍mā̱naḥ ।
cakṣu̱ḥ śrotra̱ṃ mano̱ vāktvak ।
carma̍ mā̱ṃ̎sa̱ṃ̎ snāvāsthi̍ ma̱jjā ।
e̱tada̍dhivi̱dhāya̱ ṛ̱ṣi̱ravo̍cat ।
pāṅkta̱ṃ vā i̱da̱ṃ̎ sarva̎m ।
pāṅkte̍naiva̱ pāṅkta̍ṃ̎ spṛ̱ṇo̱tīti̍ ॥ 1 ॥
sarva̱meka̍ṃ ca ॥
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake saptamaprapāṭhake saptamo'nuvākaḥ ॥ 7 ॥

[[7-8-1]]

ओमिति॒ ब्रह्म॑।
ओमिती॒दꣳ॒ सर्वं॑म्।
ओमित्ये॒तद॑नुकृतिर्ह स्म॒ वा अ॒प्यो श्रा॑व॒येत्याश्रा॑वयन्ति।
ओमिति॒ सामा॑नि गायन्ति।
ओꣳ॒ शोमिति॑ श॒स्त्राणि॑ शꣳसन्ति।
ओमित्य॑ध्व॒र्युः प्र॑तिग॒रं प्रति॑गृणाति।
ओमिति॒ ब्रह्मा॒ प्रसौ॑ति।
ओमित्य॑ग्निहो॒त्रमनु॑जानाति।

ओमितिं ब्राह्मणः प्रवक्ष्यन्नाह ब्रह्मोपाँप्नवानीतिं।
ब्रह्मैवोपाँप्नोति॥ १॥
ओं दशं॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके
सप्तमप्रपाठकेऽष्टमोऽनुवाकः॥ ८॥
omiti brahma |
omitīdam sarvam |
omityetadanukṛtir ha sma vā apyo
śrāvayetyāśrāvayanti |
omiti sāmāni gāyanti |
om śomiti śastrāṇi śaṁsanti |
omityadhvaryuḥ pratigaram pratigṛṇāti |
omiti brahmā prasauti |
omityagnihotramanujānāti |
omiti brāhmaṇaḥ pravakṣyannāha
brahmopāpnavānīti |
brahmaivopāpnoti || 1 ||
oṃ daśa ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
saptamaprapāṭhake'ṣṭamo'nuvākaḥ || 8 ||

[[7-9-1]]

ऋतं च स्वाध्यायप्रवंचने च।
सत्यं च स्वाध्यायप्रवंचने च।
तपश्च स्वाध्यायप्रवंचने च।
दमश्च स्वाध्यायप्रवंचने च।
शमश्च स्वाध्यायप्रवंचने च।
अग्नयश्च स्वाध्यायप्रवंचने च।
अग्निहोत्रं च स्वाध्यायप्रवंचने च।
अतिथयश्च स्वाध्यायप्रवंचने च।
मानुषं च स्वाध्यायप्रवंचने च।
प्रजा च स्वाध्यायप्रवंचने च।
प्रजनश्च स्वाध्यायप्रवंचने च।
प्रजातिश्च स्वाध्यायप्रवंचने च।
सत्यमिति सत्यवचां राथीतरः।
तप इति तपोनित्यः पौरुशिष्टिः।
स्वाध्यायप्रवचने एवेति नाकों मौद्गल्यः।
तद्धि तपंस्तद्धि तपः॥ १॥
प्रजा च स्वाध्यायप्रवंचने च षट् चं॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके सप्तमप्रपाठके
नवमोऽनुवाकः॥ ९॥
ṛtaṃ ca svādhyāyapravacane ca |
satyaṃ ca svādhyāyapravacane ca |
tapaśca svādhyāyapravacane ca |
damaśca svādhyāyapravacane ca |
śamaśca svādhyāyapravacane ca |
agnayaśca svādhyāyapravacane ca |
agnihotraṃ ca svādhyāyapravacane ca |
atithayaśca svādhyāyapravacane ca |
mānuṣaṃ ca svādhyāyapravacane ca |
prajā ca svādhyāyapravacane ca |
prajanaśca svādhyāyapravacane ca |
prajātiśca svādhyāyapravacane ca |
satyamiti satyavaca rāthītaraḥ |
tapa iti taponityaḥ pauruśiṣṭiḥ |
svādhyāyapravacane eveti nāko maudgalyaḥ |
taddhi tapastaddhi tapaḥ || 1 ||
prajā ca svādhyāyapravacane ca ṣaṭ ca ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
saptamaprapāṭhake navamo'nuvākaḥ || 9 ||

[[7-10-1]]

अहं वृक्षस्य रेरिंवा।
कीर्तिः पृष्ठं गिरेरिंव।
ऊर्ध्वपंवित्रो वाजिनींव स्वमृतंमस्मि।
द्रविंणꣳ सवंर्चसम्।
सुमेध अंमृतोक्षितः।
इति त्रिशङ्कोर्वेदांनुवचनम्॥ १॥
अहꣳ षट्॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके सप्तमप्रपाठके
दशमोऽनुवाकः॥ १०॥
ahaṃ vṛkṣasya rerivā |
kīrtiḥ pṛṣṭhaṃ girerivā |
ūrdhvapavitro vājinīva svamṛtamasmi |
draviṇaṁ savarcasam |
sumedha amṛtokṣitaḥ |
iti triśaṅkorvedānuvacanam || 1 ||
ahaṁ ṣaṭ ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
saptamaprapāṭhake daśamo'nuvākaḥ || 10 ||

[[7-11-1]]

वेदमनूच्याऽऽचार्योऽन्तेवासिनमंनुशास्ति।

सत्यं॒ वद।
धर्मं॒ चर।
स्वाध्याया᳚न्मा प्र॒मदः।
आचार्या॑य प्रियं धनमाहृत्य प्रजातन्तुं मा व्य॑वच्छे॒त्सीः।
सत्यान्न प्रम॑दित॒व्यम्।
धर्मान्न प्रम॑दित॒व्यम्।
कुशलान्न प्रम॑दित॒व्यम्।
भूत्यै न प्रम॑दित॒व्यम्।
स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न प्रम॑दित॒व्यम्॥ १॥
vedamanūcyā''cāryo'ntevāsinama̍nuśā̱sti |
satya̱ṃ vada |
dharma̱ṃ cara |
svādhya̎āyānmā pra̱madaḥ |
ācāryāya priyaṃ dhanamāhṛtya prajātantuṃ
mā vya̍vacche̱tsīḥ |
satyānna prama̍dita̱vyam |
dharmānna prama̍dita̱vyam |
kuśalānna prama̍dita̱vyam |
bhūtyai na prama̍dita̱vyam |
svādhyāyapravacanābhyāṃ na
prama̍dita̱vyam || 1 ||

[[7-11-2]]

देवपितृकार्याभ्यां न प्रम॑दित॒व्यम्।
मातृ॑देवो॒ भव।
पितृ॑देवो॒ भव।
आचार्य॑देवो॒ भव।
अतिथि॑देवो॒ भव।
यान्यनवद्यानि॑ कर्मा॒णि।
तानि सेवि॑तव्या॒नि।
नो इ॑तरा॒णि।
यान्यस्माकꣳ सुच॑रिता॒नि।
तानि त्वयो॑पास्या॒नि॥ २॥
devapitṛkāryābhyāṃ na prama̍dita̱vyam |
mātṛ̍devo̱ bhava |
pitṛ̍devo̱ bhava |
ācārya̍devo̱ bhava |
atithi̍devo̱ bhava |
yānyanavadyāni̍ karmā̱ṇi |
tāni sevi̍tavyā̱ni |
no i̍tarā̱ṇi |
yānyasmākam̐ suca̍ritā̱ni |
tāni tvayo̍pāsyā̱ni || 2 ||

[[7-11-3]]

नो इ॑तरा॒णि।
ये के चारुमच्छ्रेया॑ꣳ सो ब्रा॒ह्मणाः।
तेषां त्वयाऽऽसनेन प्रश्व॑सित॒व्यम्।
श्रद्ध॑या दे॒यम्।
अश्रद्ध॑याऽदे॒यम्।
श्रिया दे॒यम्।
ह्रि॑या दे॒यम्।
भि॑या दे॒यम्।
संवि॑दा दे॒यम्।
अथ यदि ते कर्मविचिकित्सा वा वृत्तविचिकि॑त्सा वा॒ स्यात्॥
३॥
no i̍tarā̱ṇi |
ye ke cārumacchreya̍m̐ so bra̱hmaṇāḥ |
teṣāṃ tvayā''sanena praśva̍sita̱vyam |
śraddha̍yā de̱yam |
aśraddha̍yā'de̱yam |
śriyā de̱yam |
hri̍yā de̱yam |
bhi̍yā de̱yam |
saṃvi̍dā de̱yam |
atha yadi te karmavicikitsā vā vṛttavicikitsā vā̱
syāt || 3 ||

[[7-11-4]]

ये तत्र ब्राह्मणा᳚ः संम॒र्शिनः।
युक्ता॑ आयुक्ताः।
अलूक्षा॑ धर्म॑कामा॒ः स्युः।
यथा ते॑ तत्र॑ वर्ते॒रन्।
तथा तत्र॑ व॒र्तेथाः।
अथाभ्या᳚ख्या॒तेषु।
ये तत्र ब्राह्मणा᳚ः संम॒र्शिनः।
युक्ता॑ आयुक्ताः।
अलूक्षा॑ धर्म॑कामा॒ः स्युः।
यथा ते॑ तेषु॑ वर्ते॒रन्।
तथा तेषु॑ व॒र्तेथाः।
एष॑ आदे॒शः।

एष उ॑पदे॒शः।
एषा वे॑दोप॒निषत्।
एतद॑नुशा॒सनम्।
एवमुपा॑सित॒व्यम्।
एवमु चैत॑दुपा॒स्यम्॥ ४॥
स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न प्रम॑दित॒व्यं तानि त्वयौपास्या॒नि स्यात्तेषु॑ वर्ते॒रन्त्सप्त च॑॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके सप्तमप्रपाठक एकादशोऽनुवाकः॥ ११॥
ye tatra brāhmaṇā̱ḥ saṃmaṟśinaḥ |
yuktā āyuktāḥ |
alūkṣā dharmakāmā̱ḥ syuḥ |
yathā te tatra varte̱ran |
tathā tatra varte̱thāḥ |
athābhyā̱khyā̱teṣu |
ye tatra brāhmaṇā̱ḥ saṃma̱rśinaḥ |
yuktā āyu̱ktāḥ |
alūkṣā dharmakāmā̱ḥ syuḥ |
yathā te teṣu varte̱ran |
tathā teṣu varte̱thāḥ |
eṣa āde̱śaḥ |
eṣa upade̱śaḥ |
eṣā vedopa̱niṣat |
etadanuśā̱sanam |
evamupāsita̱vyam |
evamu caitadupā̱syam || 4 ||
svādhyāyapravacanābhyāṃ na pramadita̱vyaṃ tāni tvayopāsyā̱ni syātteṣu varte̱rantsapta ca ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake saptamaprapāṭhaka ekādaśo'nuvākaḥ || 11 ||

[[7-12-1]]

शं नो॑ मि॒त्रः शं वरु॑णः।
शं नो॑ भवत्वर्य॒मा।
शं न॒ इन्द्रो॒ बृह॒स्पतिः।
शं नो विष्णु॑रुरुक्र॒मः।
नमो॒ ब्रह्म॑णे।
नम॑स्ते वायो।
त्वमे॒व प्र॒त्यक्षं॒ ब्रह्मा॑सि।
त्वामे॒व प्र॒त्यक्षं॒ ब्रह्मावा॑दिषम्।
ऋ॒तम॑वादिषम्।
स॒त्यम॑वादिषम्।
तन्माम॑वीत्।
त॒द्वक्तार॑मावीत्।
आवी॒न्माम्।
आवी॑द्व॒क्तार॑म्।
ॐ शान्ति॒ः शान्ति॒ः शान्ति॑ः॥ १॥
स॒त्यम॑वादि॒षं पञ्च॑ च॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके सप्तमप्रपाठक द्वादशोऽनुवाकः॥ १२॥
शं न॒ः शीक्षा॑ऽ स॒ह नौ॒ यश्छन्द॑सा॒ं भूः स यः पृ॑थि॒व्योमित्यृतं चा॒हं वेदमनूच्य शं नो॒ द्वाद॑श॥ १२॥
शं नो॑ मह॒ इत्या॑दि॒त्यो नो इ॑तरा॒णि त्रयो॑विंशतिः॥ २३॥
शं नो॑ मि॒त्रः शं वरु॑णः।
शं नो॑ भवत्वर्य॒मा।
शं न॒ इन्द्रो॒ बृह॒स्पतिः।
शं नो॒ विष्णु॑रुरुक्र॒मः।
नमो॒ ब्रह्म॑णे।
नम॑स्ते वायो।
त्वमे॒व प्र॒त्यक्षं॒ ब्रह्मा॑सि।
त्वमे॒व प्र॒त्यक्षं॒ ब्रह्म॑ वदिष्यामि।
ऋ॒तं व॑दिष्यामि।
स॒त्यं व॑दिष्यामि।
तन्माम॑वतु।
त॒द्वक्तार॑मवतु।
अव॑तु माम्।
अव॑तु व॒क्तार॑म्।
ॐ शान्ति॒ः शान्ति॒ः शान्ति॑ः॥
हरि॑ः ॐ।
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके सप्तमः प्रपाठकः समाप्तः॥ ७॥
śaṃ no mi̱traḥ śaṃ varuṇaḥ |
śaṃ no bhavatvarya̱mā |
śaṃ na̱ indro̱ bṛha̱spatiḥ |
śaṃ no viṣṇururukra̱maḥ |
namo̱ brahmaṇe |

namáste vāyo |
tvamḙva pṟatyakṣa̱ṃ brahmási |
tvāmḙva pṟatyakṣa̱ṃ brahmāvádiṣam |
ṟtamávādiṣam |
sa̱tyamávādiṣam |
tanmāmávīt |
tadva̱ktārámāvīt |
āvī̱nmām |
āvídva̱ktāram |
āūṃ śānti̱ḥ śānti̱ḥ śāntiḥ || 1 ||
sa̱tyamávādiṣa̱ṃ pañcá ca ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
saptamaprapāṭhaka dvādaśo'nuvākaḥ || 12 ||
śaṃ na̱ḥ śīkṣām̐ sa̱ha nau̱ yaśchandásā̱ṃ
bhūḥ sa yaḥ pṛthi̱vyomityṛtaṃ cā̱haṃ
vedamanūcya śaṃ no̱ dvādáśa || 12 ||
śaṃ nó maha̱ ityádi̱tyo no i̱tarā̱ṇi
trayóvim̐śatiḥ || 23 ||
śaṃ nó mi̱traḥ śaṃ varúṇaḥ |
śaṃ nó bhavatvarya̱mā |
śaṃ na̱ indro̱ bṛha̱spatiḥ |
śaṃ no̱ viṣṇúrurukra̱maḥ |
namo̱ brahmáṇe |
namáste vāyo |
tvamḙva pṟatyakṣa̱ṃ brahmási |
tvamḙva pṟatyakṣa̱ṃ brahmá vadiṣyāmi |
ṟtaṃ vádiṣyāmi |
sa̱tyaṃ vádiṣyāmi |
tanmāmávatu |
tadva̱ktārámavatu |
avátu̱ mām |
avátu va̱ktārám |
āūṃ śānti̱ḥ śānti̱ḥ śāntiḥ ||
hariḥ āūṃ |
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
saptama̱ḥ prapāṭhakaḥ samāptāḥ || 7 ||

[[8-1-0]]

ह॒रिः॒ ॐ।
स॒ह ना॑ववतु।
स॒ह नौ॑ भुनक्तु।
स॒ह वी॒र्यं॑ करवावहै।
ते॒ज॒स्वि ना॒वधी॑तमस्तु॒ मा वि॑द्विषा॒वहै॑।
ॐ शान्ति॒ः शान्ति॒ः शान्ति॑ः॥
ha̱ri̱ḥ āūṃ |
sa̱ha návavatu |
sa̱ha naú bhunaktu |
sa̱ha vī̱ryaṃ́ karavāvahai |
te̱ja̱svi nā̱vadhítamastu̱ mā vídviṣā̱vahai |
āūṃ śānti̱ḥ śānti̱ḥ śāntiḥ ||

[[8-1-1]]

ॐ ब्र॒ह्म॒विदा॑प्नोति॒ पर॑म्।
तदे॒षाऽभ्यु॑क्ता।
स॒त्यं ज्ञा॒नम॑न॒न्तं ब्रह्म॑।
यो वेद॒ निहि॑तं॒ गुहा॒यां पर॒मे व्यो॑मन्।
सो॑ऽश्नुते सर्वा॒न्कामा॑न्त्स॒ह।
ब्रह्म॑णा विप॒श्चितेति॑।
तस्मा॒द्वा ए॒तस्मा॑दा॒त्मन॑ आका॒शः संभू॑तः।
आ॒का॒शाद्वा॒युः।
वा॒योर॒ग्निः।
अ॒ग्नेराप॑ः।
अ॒द्भ्यः पृ॑थि॒वी।
पृ॒थि॒व्या ओष॑धयः।
ओष॑धी॒भ्योऽन्न॑म्।
अन्ना॒त्पुरु॑षः।
स वा एष पुरुषोऽन्न॑रसमयः।
तस्येद॑मे॒व शिरः।
अयं दक्षि॑णः प॒क्षः।
अयमुत्त॑रः प॒क्षः।
अयमात्मा॑।
इदं पुच्छं॑ प्रति॒ष्ठा।
तद॒प्येष श्लोको॑ भ॒वति॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यकेऽष्टमप्रपाठके
प्रथमोऽनुवाकः॥ १॥
āūṃ bra̱hma̱vidápnoti̱ param |
tade̱ṣā'bhyúktā |
sa̱tyaṃ jñā̱namána̱ntaṃ brahmá |
yo véda̱ nihíta̱ṃ guhā̱yāṃ para̱me vyóman |
só'śnute sarvā̱nkāmántsa̱ha |
brahmáṇā vipa̱sciteti |
tasmā̱dvā e̱tasmádā̱tmaná ākā̱śaḥ saṃbhútaḥ |
ā̱kā̱śādvā̱yuḥ |
vā̱yora̱gniḥ |

a̱gnerāpȧḥ ।
a̱dbhyaḥ pṛ̱thivī̱ ।
pṛthi̱vyā oṣȧdhayaḥ ।
oṣȧdhī̱bhyo'nnä̈m ।
annā̱tpuruṡaḥ ।
sa vā eṣa puruṣo'nnȧrasa̱mayaḥ ।
tasyedȧmeva̱ śiraḥ ।
ayaṃ dakṣi̇ṇaḥ pa̱kṣaḥ ।
ayamuttȧraḥ pa̱kṣaḥ ।
ayamātmä̈ ।
idaṃ pucchȧṃ prati̱ṣṭhā ।
tadapyeṣa ślȯko bha̱vati ॥ 1 ॥
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake'ṣṭamaprapāṭhake prathamo'nuvākaḥ ॥ 1 ॥

[[8-2-1]]

अन्ना॒द्वै प्र॒जाः प्र॒जाय॑न्ते।
याः काश्च॑ पृथि॒वीꣳ श्रि॒ताः।
अथो॒ अन्ने॑नै॒व जी॑वन्ति।
अथै॑न॒दपि॑यन्त्यन्त॒तः।
अन्न॒ꣳ हि भू॒ताना॒ं ज्येष्ठ᳚म्।
तस्मा᳚त्सर्वौष॒धमु॑च्यते।
सर्वं॑ वै तेऽन्न॑माप्नुवन्ति।
येऽन्न॒ं ब्रह्मो॒पास॑ते।
अन्न॒ꣳ हि भू॒ताना॒ं ज्येष्ठ᳚म्।
तस्मा᳚त्सर्वौष॒धमु॑च्यते।
अन्ना᳚द्भू॒तानि॒ जाय॑न्ते।
जा॒तान्यन्ने॑न वर्धन्ते।
अद्यतेऽत्ति च॑ भू॒तानि।
तस्मादन्नं तदुच्य॑त इ॒ति।
तस्माद्वा एतस्मादन्न॑रस॒मयात्।
अन्योऽन्तर आत्मा᳚ प्रा॒ण॒मयः।
तेनै॑ष पू॒र्णः।
स वा एष पुरुषवि॑ध ए॒व।
तस्य पुरु॑षवि॒धताम्।
अन्वय॑ं पुरुष॒विधः।
तस्य प्राण॑ ए॒व शिरः।
व्यानो दक्षि॑णः प॒क्षः।
अपान उत्त॑रः प॒क्षः।
आका॑श आ॒त्मा।
पृथिवी पुच्छ॑ं प्रति॒ष्ठा।
तदप्येष श्लोको॑ भ॒वति॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यकेऽष्टमप्रपाठके द्वितीयोऽनुवाकः॥ २॥
anna̱dvai pra̱jāḥ pra̱jāyȧnte ।
yāḥ kāścȧ pṛthi̱vīm̐ śri̱tāḥ ।
atho̱ annenai̱va jī̇vanti ।
athai̇na̱dapi̇yantyanta̱taḥ ।
anna̱m̐ hi bhū̱tānā̱ṃ jyeṣṭhä̈m ।
tasmä̈tsarvauṣa̱dhamu̇cyate ।
sarva̱ṃ vai te'nnȧmāpnuvanti ।
ye'nna̱ṃ brahmo̱pāsȧte ।
anna̱m̐ hi bhū̱tānā̱ṃ jyeṣṭhä̈m ।
tasmä̈tsarvauṣa̱dhamu̇cyate ।
annä̈dbhū̱tāni̱ jāyȧnte ।
jā̱tānyannenȧ vardhante ।
adyate'tti cȧ bhūtā̱ni ।
tasmādannaṃ taducyȧta i̱ti ।
tasmādvā etasmādannȧrasa̱mayāt ।
anyo'ntara ātmä̈ prāṇa̱mayaḥ ।
tenai̇ṣa pūrṇa̱ḥ ।
sa vā eṣa puruṣavi̇dha e̱va ।
tasya puru̇ṣavi̱dhatām ।
anvayȧṃ puruṣa̱vidhaḥ ।
tasya prāṇȧ eva̱ śiraḥ ।
vyāno dakṣi̇ṇaḥ pa̱kṣaḥ ।
apāna uttȧraḥ pa̱kṣaḥ ।
ākȧśa ā̱tmā ।
pṛthivī pucchȧṃ prati̱ṣṭhā ।
tadapyeṣa ślokȯ bha̱vati ॥ 1 ॥
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake'ṣṭamaprapāṭhake dvitīyo'nuvākaḥ ॥ 2 ॥

[[8-3-1]]

प्रा॒णं दे॒वा अनु॒प्राण॑न्ति।
म॒नु॒ष्या᳚ः प॒शव॑श्च ये।
प्रा॒णो हि भू॒ताना॒मायु॑ः।
तस्मा᳚त्सर्वा॒युष॒मु॑च्यते।
सर्व॑मे॒व त॒ आयु॑र्यन्ति।
ये प्रा॒णं ब्रह्मो॒पास॑ते।

प्राणो हि भूता॑नामा॒युः।
तस्मात्सर्वा॑युषमुच्य॑त इ॒ति।
तस्यैष एव शारी॑र आ॒त्मा।
य॑ः पूर्व॒स्य।
तस्माद्वा एतस्मा᳚त्प्राण॒मयात्।
अन्योऽन्तर आत्मा॑ मनो॒मयः।
तेनै॑ष पू॒र्णः।
स वा एष पुरुषवि॑ध ए॒व।
तस्य पुरु॑षवि॒धताम्।
अन्वय॑ं पुरुष॒विधः।
तस्य यजु॑रे॒व शिरः।
ऋग्दक्षि॑णः प॒क्षः।
सामोत्त॑रः प॒क्षः।
आदे॑श आ॑त्मा।
अथर्वाङ्गिरसः पुच्छं᳚ प्रति॒ष्ठा।
तदप्येष श्लो॑को भ॒वति॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यकेऽष्टमप्रपाठके
तृतीयोऽनुवाकः॥ ३॥
prā̱ṇaṃ de̱vā anu̱prā̱ṇa̍nti |
ma̱nu̱ṣyā̎ḥ pa̱śava̍śca̱ ye |
prā̱ṇo hi bhū̱tānā̱māyu̍ḥ |
tasmā̎tsarvāyu̱ṣamu̍cyate |
sarva̍me̱va ta̱ āyu̍ryanti |
ye prā̱ṇaṃ brahmo̱pāsa̍te |
prā̱ṇo hi bhūtā̍nāmā̱yuḥ |
tasmātsarvāyuṣamucya̍ta i̱ti |
tasyaiṣa eva śāri̍ra ā̱tmā |
ya̍ḥ pūrva̱sya |
tasmādvā etasmā̎tprāṇa̱mayāt |
anyo'ntara ātmā̍ mano̱mayaḥ |
tenai̍ṣa pū̱rṇaḥ |
sa vā eṣa puruṣavi̍dha e̱va |
tasya puru̍ṣavi̱dhatām |
anvaya̍ṃ puruṣa̱vidhaḥ |
tasya yaju̍reva̱ śiraḥ |
ṛgdakṣi̍ṇaḥ pa̱kṣaḥ |
sāmotta̍raḥ pa̱kṣaḥ |
āde̍śa ā̍tmā |
atharvāṅgirasaḥ puccha̍ṃ prati̱ṣṭhā |
tadapyeṣa ślo̍ko bha̱vati || 1 ||
iti
kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake'ṣṭamaprapā
ṭhake tṛtīyo'nuvākaḥ || 3 ||

[[8-4-1]]

यतो॒ वाचो॒ निव॑र्तन्ते।
अप्रा᳚प्य॒ मन॑सा स॒ह।
आनन्दं॑ ब्रह्म॑णो वि॒द्वान्।
न बिभेति कदा॑चने॒ति।
तस्यैष एव शारी॑र आ॒त्मा।
य॑ः पूर्व॒स्य।
तस्माद्वा एतस्मा᳚न्मनो॒मयात्।
अन्योऽन्तर आत्मा वि॑ज्ञान॒मयः।
तेनै॑ष पू॒र्णः।
स वा एष पुरुषवि॑ध ए॒व।
तस्य पुरु॑षवि॒धताम्।
अन्वय॑ं पुरुष॒विधः।
तस्य श्र॑द्धैव॒ शिरः।
ऋतं दक्षि॑णः प॒क्षः।
सत्यमुत्त॑रः प॒क्षः।
यो॑ग आ॒त्मा।
महः पुच्छं᳚ प्रति॒ष्ठा।
तदप्येष श्लो॑को भ॒वति॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यकेऽष्टमप्रपाठके
चतुर्थोऽनुवाकः॥ ४॥
yato̱ vāco̱ niva̍rtante |
aprā̎pya̱ mana̍sā sa̱ha |
ānandaṃ brahma̍ṇo vi̱dvān |
na bibheti kadā̍cane̱ti |
tasyaiṣa eva śāri̍ra ā̱tmā |
ya̍ḥ pūrva̱sya |
tasmādvā etasmā̎nmano̱mayāt |
anyo'ntara ātmā vi̍jñāna̱mayaḥ |
tenai̍ṣa pū̱rṇaḥ |
sa vā eṣa puruṣavi̍dha e̱va |
tasya puru̍ṣavi̱dhatām |
anvaya̍ṃ puruṣa̱vidhaḥ |
tasya śra̍ddhaiva̱ śiraḥ |
ṛtaṃ dakṣi̍ṇaḥ pa̱kṣaḥ |
satyamutta̍raḥ pa̱kṣaḥ |
yo̍ga ā̱tmā |

mahaḥ pucchaṃ pratiṣṭhā ।
tadapyeṣa śloko bhavati ॥ 1 ॥
iti
kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake'ṣṭamaprapāṭhake caturtho'nuvākaḥ ॥ 4 ॥

[[8-5-1]]

विज्ञानं यज्ञं तनुते।
कर्माणि तनुतेऽपि च।
विज्ञानं देवाः सर्वे।
ब्रह्म ज्येष्ठमुपासते।
विज्ञानं ब्रह्म चेद्वेद।
तस्माच्चेन्न प्रमाद्यति।
शरीरे पाप्मनो हित्वा।
सर्वान्कामान्त्समश्नुत इति।
तस्यैष एव शारीर आत्मा।
यः पूर्वस्य।
तस्माद्वा एतस्माद्विज्ञानमयात्।
अन्योऽन्तर आत्माऽऽनन्दमयः।
तेनैष पूर्णः।
स वा एष पुरुषविध एव।
तस्य पुरुषविधताम्।
अन्वयं पुरुषविधः।
तस्य प्रियमेव शिरः।
मोदो दक्षिणः पक्षः।
प्रमोद उत्तरः पक्षः।
आनन्द आत्मा।
ब्रह्म पुच्छं प्रतिष्ठा।
तदप्येष श्लोको भवति॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यकेऽष्टमप्रपाठके पञ्चमोऽनुवाकः॥ ५॥

vijñānaṃ yajñaṃ tanute ।
karmāṇi tanute'pi ca ।
vijñānaṃ devāḥ sarve ।
brahma jyeṣṭhamupāsate ।
vijñānaṃ brahma cedveda ।
tasmāccenna pramādyati ।
śarīre pāpmano hitvā ।
sarvānkāmāntsamaśnuta iti ।
tasyaiṣa eva śārīra ātmā ।
yaḥ pūrvasya ।
tasmādvā etasmādvijñānamayāt ।
anyo'ntara ātmā''nandamayaḥ ।
tenaiṣa pūrṇaḥ ।
sa vā eṣa puruṣavidha eva ।
tasya puruṣavidhatām ।
anvayaṃ puruṣavidhaḥ ।
tasya priyameva śiraḥ ।
modo dakṣiṇaḥ pakṣaḥ ।
pramoda uttaraḥ pakṣaḥ ।
ānanda ātmā ।
brahma pucchaṃ pratiṣṭhā ।
tadapyeṣa śloko bhavati ॥ 1 ॥
iti
kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake'ṣṭamaprapāṭhake pañcamo'nuvākaḥ ॥ 5 ॥

[[8-6-1]]

असन्नेव स भवति।
असद्ब्रह्मेति वेद चेत्।
अस्ति ब्रह्मेति चेद्वेद।
सन्तमेनं ततो विदुरिति।
तस्यैष एव शारीर आत्मा।
यः पूर्वस्य।
अथातोऽनुप्रश्नाः।
उताविद्वानमुं लोकं प्रेत्य।
कश्चन गच्छती ३।
आहो विद्वानमुं लोकं प्रेत्य।
कश्चित्समश्नुता ३ उ।
सोऽकामयत।
बहु स्यां प्रजायेयेति।
स तपोऽतप्यत।
स तपस्तप्त्वा।
इदꣳ सर्वमसृजत।
यदिदं किंच।
तत्सृष्ट्वा।
तदेवानुप्राविशत्।
तदनुप्रविश्य।
सच्च त्यच्चाभवत्।

निरुक्तं चानिरुक्तं च।
निलयनं चानिलयनं च।
विज्ञानं चाविज्ञानं च।
सत्यं चानृतं च सत्यमभवत्।
यदिदं किंच।
तत्सत्यमित्याचक्षते।
तदप्येष श्लोको भवति॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यकेऽष्टमप्रपाठके
षष्ठोऽनुवाकः॥ ६॥
asanneva sa bhavati |
asadbrahmeti veda cet |
asti brahmeti cedveda |
santamenaṃ tato viduriti |
tasyaiṣa eva śarira ātmā |
yaḥ pūrvasya |
athāto'nupraśnāḥ |
utāvidvānamumṃ lokaṃ pretya |
kaścana gacchatī 3 |
āho vidvānamumṃ lokaṃ pretya |
kaścitsamaśnutā 3 u |
so'kāmayata |
bahu syāṃ prajāyeyeti |
sa tapo'tapyata |
sa tapastaptvā |
idam̐ sarvamasṛjata |
yadidaṃ kiṃca |
tatsṛṣṭvā |
tadevānuprāviśat |
tadanupraviśya |
sacca tyaccābhavat |
niruktaṃ cāniruktaṃ ca |
nilayanaṃ cānilayanaṃ ca |
vijñānaṃ cāvijñānaṃ ca |
satyaṃ cānṛtaṃ ca satyamabhavat |
yadidaṃ kiṃca |
tatsatyamityācakṣate |
tadapyeṣa śloko bhavati || 1 ||
iti
kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake'ṣṭamaprapāṭhake ṣaṣṭho'nuvākaḥ || 6 ||

[[8-7-1]]

असद्वा इदमग्र आसीत्।
ततो वै सदजायत।
तदात्मानꣳ स्वयमकुरुत।
तस्मात्तत्सुकृतमुच्यत इति।
यद्वै तत्सुकृतम्।
रसो वै सः।
रसꣳ ह्येवायं लब्ध्वाऽऽनन्दी भवति।
को ह्येवान्यात्कः प्राण्यात्।
यदेष आकाश आनन्दो न स्यात्।
एष ह्येवाऽऽनन्दयाति।
यदा ह्येवैष एतस्मिन्नदृश्येऽनात्म्येऽनिरुक्तेऽनिलयनेऽभयं प्रतिष्ठां विन्दते।
अथ सोऽभयं गतो भवति।
यदा ह्येवैष एतस्मिन्नुदरमन्तरं कुरुते।
अथ तस्य भयं भवति।
तत्त्वेव भयं विदुषोऽमन्वानस्य।
तदप्येष श्लोको भवति॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यकेऽष्टमप्रपाठके
सप्तमोऽनुवाकः॥ ७॥
asadvā idamagra āsīt |
tato vai sadajāyata |
tadātmānam̐ svayamakuruta |
tasmāttatsukṛtamucyata iti |
yadvai tatsukṛtam |
raso vai saḥ |
rasam̐ hyevāyaṃ labdhvā''nandī bhavati |
ko hyevānyātkaḥ prāṇyāt |
yadeṣa ākāśa ānando na syāt |
eṣa hyevā''nandayāti |
yadā hyevaiṣa etasminnadṛśye'nātmye'nirukte'nilayane'bhayaṃ pratiṣṭhāṃ vindate |
atha so'bhayaṃ gato bhavati |
yadā hyevaiṣa etasminnudaramantaraṃ kurute |
atha tasya bhayaṃ bhavati |
tattveva bhayaṃ viduṣo'manvānasya |
tadapyeṣa śloko bhavati || 1 ||
iti
kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake'ṣṭamaprapāṭhake saptamo'nuvākaḥ || 7 ||

[[8-8-1]]

भीषाऽस्माद्वातः पवते।
भीषोदेति सूर्यः।
भीषाऽस्मादग्निश्चेन्द्रश्च।
मृत्युर्धावति पञ्चम इति।
सैषाऽऽनन्दस्य मीमांसा भवति।
युवा स्यात्साधुयुवाऽध्यायकः।
आशिष्ठो दृढिष्ठो बलिष्ठः।
तस्येयं पृथिवी सर्वा वित्तस्य पूर्णा स्यात्।
स एको मानुष आनन्दः।
ते ये शतं मानुषा आनन्दाः॥ १॥
bhīṣā'smādvātaḥ pavate |
bhīṣodeti sūryaḥ |
bhīṣā'smādagniścendraśca |
mṛtyurdhāvati pañcama iti |
saiṣā''nandasya mīmāṃsā bhavati |
yuvā syātsādhuyuvā'dhyāyakaḥ |
āśiṣṭho dṛḍhiṣṭho baliṣṭhaḥ |
tasyeyaṃ pṛthivī sarvā vittasya pūrṇā syāt |
sa eko mānuṣa ānandaḥ |
te ye śataṃ mānuṣā ānandāḥ || 1 ||

[[8-8-2]]

स एको मनुष्यगन्धर्वाणामानन्दः।
श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य।
ते ये शतं मनुष्यगन्धर्वाणामानन्दाः।
स एको देवगन्धर्वाणामानन्दः।
श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य।
ते ये शतं देवगन्धर्वाणामानन्दाः।
स एकः पितृणां चिरलोकलोकानामानन्दः।
श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य।
ते ये शतं पितृणां चिरलोकलोकानामानन्दाः।
स एक आजानजानां देवानामानन्दः॥ २॥
sa eko manuṣyagandharvāṇāmānandaḥ |
śrotriyasya cākāmahatasya |
te ye śataṃ manuṣyagandharvāṇāmānandāḥ |
sa eko devagandharvāṇāmānandaḥ |
śrotriyasya cākāmahatasya |
te ye śataṃ devagandharvāṇāmānandāḥ |
sa ekaḥ pitṛṇāṃ ciralokalokānāmānandaḥ |
śrotriyasya cākāmahatasya |
te ye śataṃ pitṛṇāṃ ciralokalokānāmānandāḥ |
sa eka ājānajānāṃ devānāmānandaḥ || 2 ||

[[8-8-3]]

श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य।
ते ये शतमाजानजानां देवानामानन्दाः।
स एकः कर्मदेवानां देवानामानन्दः।
ये कर्मणा देवानपियन्ति।
श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य।
ते ये शतं कर्मदेवानां देवानामानन्दाः।
स एको देवानामानन्दः।
श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य।
ते ये शतं देवानामानन्दाः।
स एक इन्द्रस्याऽऽनन्दः॥ ३॥
śrotriyasya cākāmahatasya |
te ye śatamājānajānāṃ devānāmānandāḥ |
sa ekaḥ karmadevānāṃ devānāmānandaḥ |
ye karmaṇā devānapiyanti |
śrotriyasya cākāmahatasya |
te ye śataṃ karmadevānāṃ devānāmānandāḥ |
sa eko devānāmānandaḥ |
śrotriyasya cākāmahatasya |
te ye śataṃ devānāmānandāḥ |
sa eka indrasyā''nandaḥ || 3 ||

[[8-8-4]]

श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य।
ते ये शतमिन्द्रस्याऽऽनन्दाः।
स एको बृहस्पतेरानन्दः।
श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य।
ते ये शतं बृहस्पतेरानन्दाः।
स एकः प्रजापतेरानन्दः।
श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य।
ते ये शतं प्रजापतेरानन्दाः।
स एको ब्रह्मण आनन्दः।
श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य॥ ४॥
śrotriyasya cākāmahatasya |
te ye śatamindrasyā''nandāḥ |
sa eko bṛhaspaterānandaḥ |

śrotriyasya cākāmáhatasya |
te ye śataṃ br̥haspatérānandāḥ |
sa ekaḥ prajāpatérānandaḥ |
śrotriyasya cākāmáhatasya |
te ye śataṃ prajāpatérānandāḥ |
sa eko brahmaṇá ānandaḥ |
śrotriyasya cākāmáhatasya || 4 ||

[[8-8-5]]

स यश्चा॑यं पु॒रुषे।
यश्चासा॑वादि॒त्ये।
स एकः॑।
स य॑ ए॒वंवित्।
अस्माल्लो॒॑कात्प्रे॒त्य।
एतमन्नमयमात्मानमुप॑संक्रा॒मति।
एतं प्राणमयमात्मानमुप॑संक्रा॒मति।
एतं मनोमयमात्मानमुप॑संक्रा॒मति।
एतं विज्ञानमयमात्मानमुप॑संक्रा॒मति।
एतमानन्दमयमात्मानमुप॑संक्रा॒मति।
तदप्येष श्लो॑को भ॒वति॥ ५॥
इति
कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यकेऽष्टमप्रपाठकेऽष्टमोऽनुवाकः
॥ ८॥

sa yaścáyaṃ puruṣe |
yaścāsávāditye |
sa ekáḥ |
sa yá evaṃvit |
asmāllókātpretya |
etamannamayamātmānamupásaṃkrāmati |
etaṃ prāṇamayamātmānamupásaṃkrāmati |
etaṃ manomayamātmānamupásaṃkrāmati |
etaṃ vijñānamayamātmānamupásaṃkrāmati |
etamānandamayamātmānamupásaṃkrāmati |
tadapyeṣa ślóko bhavati || 5 ||
iti
kr̥ṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake'ṣṭamaprapāṭhake'ṣṭamo'nuvākaḥ || 8 ||

[[8-9-1]]

यतो॒ वाचो॒ निव॑र्तन्ते।
अप्रा॒॑प्य मन॑सा स॒ह।
आनन्दं ब्रह्म॑णो वि॒द्वान्।
न बिभेति कुत॑श्चने॒ति।
एत॒ꣳ ह वाव॑ न त॒पति।
किमह॒ꣳ साधु॑ नाक॒रवम्।
किमहं पापमक॑रव॒मिति।
स य एवं विद्वानेते आत्मा॑नꣳ स्पृ॒णुते।
उ॒भे ह्ये॑वैष॒ एते आत्मा॑नꣳ स्पृ॒णुते।
य ए॒वं वेद॑।
इत्यु॑पनि॒ष॑त्॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यकेऽष्टमप्रपाठके
नवमोऽनुवाकः॥ ९॥
ब्र॒ह्मवि॒दि॒दमेक॑विꣳशति॒रन्ना॒दन्न॑रस॒मयात्प्राणो व्यानोऽपान
आका॑शः पृथि॒वी पुच्छ॒ꣳ षड्वि॑ꣳशतिः प्रा॒णं
यजु॒र्ऋक्सामाऽऽदे॑शोऽथर्वाङ्गिरसः पुच्छं॒ द्वावि॑ꣳशति॒र्यत॒ः
श्र॒द्धर्त॒ꣳ सत्यं यो॑गो महोऽष्टाद॑श वि॒ज्ञानं॒ प्रियं॒ मोदः प्रमोद
आन॑न्दो ब्रह्म पुच्छं॒
द्वावि॑ꣳशति॒रस॑न्नवा॒ष्टावि॑ꣳशति॒रस॒त्षोड॑श
भी॒षाऽस्मा॒देकपञ्चाशद्यत॒ः कु॒तश्चै॒का॑दश।
स॒ह ना॑ववतु।
स॒ह नौ॑ भुनक्तु।
स॒ह वी॒र्यं॑ करवावहै॒।
ते॒ज॒स्वि ना॒वधी॑तमस्तु॒ मा वि॑द्विषा॒वहै॑।
ॐ शान्ति॒ः शान्ति॒ः शान्ति॑ः॥
हरि॑ः ॐ।
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यकेऽष्टमोऽध्यायः समाप्तः॥
८॥

yato vāco nivártante |
aprā̍pya manásā saha |
ānandaṃ brahmáṇo vidvān |
na bibheti kutáścaneti |
etam̐ ha vāvá na tapati |
kimaham̐ sādhú nākaravam |
kimahaṃ pāpamakarávamiti |
sa ya evaṃ vidvānete ātmánam̐ spr̥ṇute |
ubhe hyévaiṣa ete ātmánam̐ spr̥ṇute |
ya evaṃ vedá |
ityúpaniṣát || 1 ||
iti
kr̥ṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake'ṣṭamaprapā

ṭhake navamo'nuvākaḥ || 9 ||
brahmavididamekavimँśatirannādannarasama yātprāṇo vyāno'pāna ākāśaḥ pṛthivī pucchamँ ṣaḍvimँśatiḥ prāṇam yajurṛksāmā''deśo'tharvāṅgirasaḥ puccham dvāvimँtiryataḥ śraddhartamँ satyam yogo maho'ṣṭādaśa vijñānam priyam modaḥ pramoda ānando brahma puccham dvāvimँśatirasannavāṣṭāvimँśatirasatṣodaśa bhiṣā'smādekapañcāśadyataḥ kutaścaikādaśa |
saha nāvavatu |
saha nau bhunaktu |
saha vīryam karavāvahai |
tejasvi nāvadhītamastu mā vidviṣāvahai |
āūm śāntiḥ śāntiḥ śāntiḥ ||
hariḥ āūm |
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake'ṣṭamo'dhyāyaḥ samāptaḥ || 8 ||

[[9-1-0]]

हरिः ॐ।
ॐ सह नाववतु।
सह नौ भुनक्तु।
सह वीर्यं करवावहै।
तेजस्वि नावधीतमस्तु मा विद्विषावहै।
ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः॥
hariḥ āūm |
āūm saha nāvavatu |
saha nau bhunaktu |
saha vīryam karavāvahai |
tejasvi nāvadhītamastu mā vidviṣāvahai |
āūm śāntiḥ śāntiḥ śāntiḥ ||

[[9-1-1]]

ॐ भृगुर्वै वारुणिः।
वरुणं पितरमुपससार।
अधीहि भगवो ब्रह्मेति।
तस्मा एतत्प्रोवाच।
अन्नं प्राणं चक्षुः श्रोत्रं मनो वाचमिति।
तꣳ होवाच।
यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते।
येन जातानि जीवन्ति।
यत्प्रयन्त्यभिसंविशन्ति।
तद्विजिज्ञासस्व।
तद्ब्रह्मेति।
स तपोऽतप्यत।
स तपस्तप्त्वा॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके नवमप्रपाठके प्रथमोऽनुवाकः॥ १॥
āūm bhṛgurvai vāruṇiḥ |
varuṇam pitaramupasasāra |
adhīhi bhagavo brahmeti |
tasmā etatprovāca |
annam prāṇam cakṣuḥ śrotram mano vācamiti |
tamँ hovāca |
yato vā imāni bhūtāni jāyante |
yena jātāni jīvanti |
yatprayantyabhisamviśanti |
tadvijijñāsasva |
tadbrahmeti |
sa tapo'tapyata |
sa tapastaptvā || 1 ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake navamaprapāṭhake prathamo'nuvākaḥ || 1 ||

[[9-2-1]]

अन्नं ब्रह्मेति व्यजानात्।
अन्नाद्ध्येव खल्विमानि भुतानि जायन्ते।
अन्नेन जातानि जीवन्ति।
अन्नं प्रयन्त्यभिसंविशन्तीति।
तद्विज्ञाय।
पुनरेव वरुणं पितरमुपससार।
अधीहि भगवो ब्रह्मेति।
तꣳ होवाच।
तपसा ब्रह्म विजिज्ञासस्व।
तपो ब्रह्मेति।
स तपोऽतप्यत।
स तपस्तप्त्वा॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके नवमप्रपाठके द्वितीयोऽनुवाकः॥ २॥

annaṃ̱ brahmeti̱ vya̍jānāt |
a̱nnāddhye̍va khalvi̱māni̱ bhutā̍ni̱ jāya̍nte |
anne̍na̱ jātā̍ni̱ jīva̍nti |
annaṃ̱ praya̍ntya̱bhisaṃvi̍śa̱ntīti̍ |
tadvi̱jñāya̍ |
puna̍re̱va varu̍ṇaṃ̱ pita̍ra̱mupa̍sasāra |
adhī̍hi bhagavo̱ brahmeti̍ |
taṃ̐ ho̍vāca |
tapa̍sā̱ brahma̱ viji̍jñāsasva |
tapo̱ brahmeti̍ |
sa tapo̍'tapyata |
sa tapa̍sta̱ptvā || 1 ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
navamaprapāṭhake dvitīyo'nuvākaḥ || 2 ||

[[9-3-1]]

प्रा॒णो ब्र॒ह्मेति॒ व्य॑जानात्।
प्रा॒णाद्ध्ये॑व खल्वि॒मानि॒ भूता॑नि॒ जाय॑न्ते।
प्रा॒णेन॒ जाता॑नि॒ जीव॑न्ति।
प्रा॒णं प्रय॑न्त्य॒भिसंवि॑श॒न्तीति॑।
तद्वि॒ज्ञाय॑।
पुन॑रे॒व वरु॑णं॒ पित॑र॒मुप॑ससार।
अधी॑हि भगवो॒ ब्रह्मेति॑।
तꣳ हो॑वाच।
तप॑सा॒ ब्रह्म॒ विजि॑ज्ञासस्व।
तपो॒ ब्रह्मेति॑।
स तपो॑ऽतप्यत।
स तप॑स्त॒प्त्वा॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके नवमप्रपाठके
तृतीयोऽनुवाकः॥ ३॥
prā̱ṇo bra̱hmeti̱ vya̍jānāt |
prā̱ṇāddhye̍va khalvi̱māni̱ bhūtā̍ni̱ jāya̍nte |
prā̱ṇena̱ jātā̍ni̱ jīva̍nti |
prā̱ṇaṃ praya̍ntya̱bhisaṃvi̍śa̱ntīti̍ |
tadvi̱jñāya̍ |
puna̍re̱va varu̍ṇaṃ̱ pita̍ra̱mupa̍sasāra |
adhī̍hi bhagavo̱ brahmeti̍ |
taṃ̐ ho̍vāca |
tapa̍sā̱ brahma̱ viji̍jñāsasva |
tapo̱ brahmeti̍ |
sa tapo̍'tapyata |
sa tapa̍sta̱ptvā || 1 ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
navamaprapāṭhake tṛtīyo'nuvākaḥ || 3 ||

[[9-4-1]]

मनो॒ ब्रह्मेति॒ व्य॑जानात्।
मन॑सो॒ ह्ये॑व खल्वि॒मानि॒ भूता॑नि॒ जाय॑न्ते।
मन॑सा॒ जाता॑नि॒ जीव॑न्ति।
मनः॒ प्रय॑न्त्य॒भिसंवि॑श॒न्तीति॑।
तद्वि॒ज्ञाय॑।
पुन॑रे॒व वरु॑णं॒ पित॑र॒मुप॑ससार।
अधी॑हि भगवो॒ ब्रह्मेति॑।
तꣳ हो॑वाच।
तप॑सा॒ ब्रह्म॒ विजि॑ज्ञासस्व।
तपो॒ ब्रह्मेति॑।
स तपो॑ऽतप्यत।
स तप॑स्त॒प्त्वा॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके नवमप्रपाठके
चतुर्थोऽनुवाकः॥ ४॥
mano̱ brahmeti̱ vya̍jānāt |
mana̍so̱ hye̍va khalvi̱māni̱ bhūtā̍ni̱ jāya̍nte |
mana̍sā̱ jātā̍ni̱ jīva̍nti |
mana̱ḥ praya̍ntya̱bhisaṃvi̍śa̱ntīti̍ |
tadvi̱jñāya̍ |
puna̍re̱va varu̍ṇaṃ̱ pita̍ra̱mupa̍sasāra |
adhī̍hi bhagavo̱ brahmeti̍ |
taṃ̐ ho̍vāca |
tapa̍sā̱ brahma̱ viji̍jñāsasva |
tapo̱ brahmeti̍ |
sa tapo̍'tapyata |
sa tapa̍sta̱ptvā || 1 ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
navamaprapāṭhake caturtho'nuvākaḥ || 4 ||

[[9-5-1]]

वि॒ज्ञानं॒ ब्रह्मेति॒ व्य॑जानात्।
वि॒ज्ञाना॒द्ध्ये॑व खल्वि॒मानि॒ भूता॑नि॒ जाय॑न्ते।
वि॒ज्ञाने॑न॒ जाता॑नि॒ जीव॑न्ति।
वि॒ज्ञानं॒ प्रय॑न्त्य॒भिसंवि॑श॒न्तीति॑।
तद्वि॒ज्ञाय॑।
पुन॑रे॒व वरु॑णं॒ पित॑र॒मुप॑ससार।
अधी॑हि भगवो॒ ब्रह्मेति॑।

तꣳ हो॑वाच।
तप॑सा॒ ब्रह्म॒ विजि॑ज्ञासस्व।
तपो॒ ब्रह्मेति॑।
स तपो॑ऽतप्यत।
स तप॑स्त॒प्त्वा॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके नवमप्रपाठके
पञ्चमोऽनुवाकः॥ ५॥
vi̱jñāna̱ṃ brahmeti̱ vyájānāt ।
vi̱jñānā̱ddhyéva khalvi̱māni̱ bhūtā́ni̱ jāyánte ।
vi̱jñāné̱na jātā́ni̱ jīvánti ।
vi̱jñāna̱ṃ prayántya̱bhisaṃvíśa̱ntīti̍ ।
tadvi̱jñāyá ।
punáre̱va varúṇa̱ṃ pitára̱mupásasāra ।
adhī̍hi bhagavo̱ brahmeti̍ ।
taꣳ hóvāca ।
tapásā̱ brahma̱ viji̍jñāsasva ।
tapo̱ brahmeti̍ ।
sa tapó'tapyata ।
sa tapásta̱ptvā ॥ 1 ॥
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
navamaprapāṭhake pañcamo'nuvākaḥ ॥ 5 ॥

[[9-6-1]]

आ॒न॒न्दो ब्रह्मेति॒ व्य॑जानात्।
आ॒न॒न्दा॒द्ध्ये॑व खल्वि॒मानि॒ भू॒ता॑नि॒ जाय॑न्ते।
आ॒न॒न्दे॒न जा॒ता॑नि॒ जीव॑न्ति।
आ॒न॒न्दं प्रय॑न्त्य॒भिसंवि॑श॒न्तीति॑।
सैषा भा᳚र्ग॒वी वा॑रु॒णी वि॒द्या।
प॒र॒मे व्यो॑म॒न्प्रति॑ष्ठिता।
स य ए॒वं वेद॒ प्रति॑तिष्ठति।
अन्न॑वानन्ना॒दो भ॑वति।
म॒हान्भ॑वति।
प्र॒जया॑ प॒शुभि॑र्ब्रह्मवर्च॒सेन॑।
म॒हान्की॒र्त्या॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके नवमप्रपाठके
षष्ठोऽनुवाकः॥ ६॥
ā̱nando bra̱hmeti̱ vyájānāt ।
ā̱nandā̱ddhyéva khalvi̱māni̱ bhūtā́ni̱ jāyánte ।
ā̱nande̱na jātā́ni̱ jīvánti ।
ā̱na̱ndaṃ prayántya̱bhisaṃvíśa̱ntīti̍ ।
saiṣā bhā᳚rga̱vī vā́ru̱ṇī vi̱dyā ।
pa̱ra̱me vyómanpratí̍ṣṭhitā ।
sa ya e̱vaṃ veda̱ pratí̍tiṣṭhati ।
annávānannā̱do bhávati ।
ma̱hānbhávati ।
pra̱jayá pa̱śubhí̍rbrahmavarca̱sená ।
ma̱hānkī̱rtyā ॥ 1 ॥
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
navamaprapāṭhake ṣaṣṭho'nuvākaḥ ॥ 6 ॥

[[9-7-1]]

अ॒न्नं न निन्द्यात्।
त॒द्व्रतम्।
प्रा॒णो वा अन्न᳚म्।
शरी॑रमन्ना॒दम्।
प्रा॒णे शरी॑रं॒ प्रति॑ष्ठितम्।
शरी॑रे प्रा॒णः प्रति॑ष्ठितः।
तदे॒तदन्न॒मन्ने॒ प्रति॑ष्ठितम्।
स य ए॒तदन्न॒मन्ने॒ प्रति॑ष्ठितं॒ वेद॒ प्रति॑तिष्ठति।
अन्न॑वानन्ना॒दो भ॑वति।
म॒हान्भ॑वति प्र॒जया॑ प॒शुभि॑र्ब्रह्मवर्च॒सेन॑।
म॒हान्की॒र्त्या॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके नवमप्रपाठके
सप्तमोऽनुवाकः॥ ७॥
anna̱ṃ na níndyāt ।
tadvra̱tam ।
prā̱ṇo vā annā᳚m ।
śarī́ramannā̱dam ।
prā̱ṇe śarī́ra̱ṃ pratí̍ṣṭhitam ।
śarī́re prā̱ṇaḥ pratí̍ṣṭhitaḥ ।
tade̱tadanna̱manne̱ pratí̍ṣṭhitam ।
sa ya e̱tadanna̱manne̱ pratí̍ṣṭhita̱ṃ veda̱
pratí̍tiṣṭhati ।
annávānannā̱do bhávati ।
ma̱hānbhávati pra̱jayá
pa̱śubhí̍rbrahmavarca̱sená ।
ma̱hānkī̱rtyā ॥ 1 ॥
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
navamaprapāṭhake saptamo'nuvākaḥ ॥ 7 ॥

[[9-8-1]]

अ॒न्नं न परि॑चक्षीत।
त॒द्व्रतम्।

आपो॒ वा अन्न॑म्।
ज्योति॑रन्ना॒दम्।
अ॒प्सु ज्योति॒ः प्रति॑ष्ठितम्।
ज्योति॒ष्याप॒ः प्रति॑ष्ठिताः।
तदे॒तदन्न॒मन्ने॒ प्रति॑ष्ठितम्।
स य ए॒तदन्न॒मन्ने॒ प्रति॑ष्ठित॒ं वेद॒ प्रति॑तिष्ठति।
अन्न॑वानन्ना॒दो भ॑वति।
महा॒न्भ॑वति प्र॒जया॑ प॒शुभि॑र्ब्रह्मवर्च॒सेन॑।
म॒हान्की॒र्त्या॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके
नवमप्रपाठकेऽष्टमोऽनुवाकः॥ ८॥
annaṃ na paricakṣīta |
tadvratam |
āpo vā annäm |
jyotirannādam |
apsu jyotiḥ pratiṣṭhitam |
jyotiṣyāpaḥ pratiṣṭhitāḥ |
tadetadannamanne pratiṣṭhitam |
sa ya etadannamanne pratiṣṭhitaṃ veda pratitiṣṭhati |
annavānannādo bhavati |
mahānbhavati prajayā paśubhirbrahmavarcasenā |
mahānkīrtyā || 1 ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
navamaprapāṭhake'ṣṭamo'nuvākaḥ || 8 ||

[[9-9-1]]

अन्नं॑ ब॒हु कु॑र्वीत।
तद्व्र॒तम्।
पृ॒थि॒वी वा अन्न॑म्।
आ॒का॒शो॑ऽन्ना॒दः।
पृ॒थि॒व्यामा॑का॒शः प्रति॑ष्ठितः।
आ॒का॒शे पृ॑थि॒वी प्रति॑ष्ठिता।
तदे॒तदन्न॒मन्ने॒ प्रति॑ष्ठितम्।
स य ए॒तदन्न॒मन्ने॒ प्रति॑ष्ठित॒ं वेद॒ प्रति॑तिष्ठति।
अन्न॑वानन्ना॒दो भ॑वति।
म॒हान्भ॑वति प्र॒जया॑ प॒शुभि॑र्ब्रह्मवर्च॒सेन॑।
म॒हान्की॒र्त्या॥ १॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके नवमप्रपाठके
नवमोऽनुवाकः॥ ९॥
annaṃ bahu kurvīta |
tadvratam |
pṛthivī vā annam |
ākāśo'nnādaḥ |
pṛthivyāmākāśaḥ pratiṣṭhitaḥ |
ākāśe pṛthivī pratiṣṭhitā |
tadetadannamanne pratiṣṭhitam |
sa ya etadannamanne pratiṣṭhitaṃ veda pratitiṣṭhati |
annavānannādo bhavati |
mahānbhavati prajayā paśubhirbrahmavarcasenā |
mahānkīrtyā || 1 ||
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake
navamaprapāṭhake navamo'nuvākaḥ || 9 ||

[[9-10-1]]

न कंचन वसतौ प्रत्या॑चक्षी॒त।
तद्व्र॒तम्।
तस्माद्यया कया च विधया बह्व॑न्नं प्रा॒प्नुयात्।
अराध्यस्मा अन्नमि॑त्याच॒क्षते।
एतद्वै मुखतो॑ऽन्नꣳ रा॒द्धम्।
मुखतोऽस्मा अन्नꣳ रा॒ध्यते।
एतद्वै मध्यतो॑ऽन्नꣳ रा॒द्धम्।
मध्यतोऽस्मा अन्नꣳ रा॒ध्यते।
एतद्वा अन्ततो॑ऽन्नꣳ रा॒द्धम्।
अन्ततोऽस्मा अन्नꣳ रा॒ध्यते॥ १॥
na kaṃcana vasatau pratyācakṣīta |
tadvratam |
tasmādyayā kayā ca vidhayā bahvannaṃ prāpnuyāt |
arādhyasmā annamityācakṣate |
etadvai mukhatö'nnam̐ rāddham |
mukhato'smā annam̐ rādhyate |
etadvai madhyatö'nnam̐ rāddham |
madhyato'smā annam̐ rādhyate |
etadvā antatö'nnam̐ rāddham |
antato'smā annam̐ rādhyate || 1 ||

[[9-10-2]]

य ए॒वं वेद॒।

क्षेम इ॑ति वा॒चि।
योगक्षेम इति प्रा॑णापा॒नयोः।
कर्मे॑ति ह॒स्तयोः।
गतिरि॑ति पा॒दयोः।
विमुक्तिरि॑ति पा॒यौ।
इति मानुषी᳚ः समा॒ज्ञाः।
अथ दै॒वीः।
तृप्तिरि॑ति वृ॒ष्टौ।
बलमि॑ति वि॒द्युति॥ २॥
ya e̍vaṃ ve̱da |
kṣema i̍ti vā̱ci |
yogakṣema iti prā̍ṇāpā̱nayoḥ |
karme̍ti ha̱stayoḥ |
gatiri̍ti pā̱dayoḥ |
vimuktiri̍ti pā̱yau |
iti mānuṣī̎ḥ samā̱jñāḥ |
atha dai̱vīḥ |
tṛptiri̍ti vṛ̱ṣṭau |
balami̍ti vi̱dyuti || 2 ||

[[9-10-3]]

यश इ॑ति प॒शुषु।
ज्योतिरिति न॑क्षत्रे॒षु।
प्रजातिरमृतमानन्द इ॑त्युप॒स्थे।
सर्वमि॑त्याका॒शे।
तत्प्रतिष्ठेत्यु॑पासी॒त।
प्रतिष्ठा॑वान्भ॒वति।
तन्मह इत्यु॑पासी॒त।
म॑हान्भ॒वति।
तन्मन इत्यु॑पासी॒त।
मान॑वान्भ॒वति॥ ३॥
yaśa i̍ti pa̱śuṣu |
jyotiriti na̍kṣatre̱ṣu |
prajātiramṛtamānanda i̍tyupa̱sthe |
sarvami̍tyākā̱śe |
tatpratiṣṭhetyu̍pāsī̱ta |
pratiṣṭhā̍vānbha̱vati |
tanmaha ityu̍pāsī̱ta |
ma̍hānbha̱vati |
tanmana ityu̍pāsī̱ta |
māna̍vānbha̱vati || 3 ||

[[9-10-4]]

तन्नम इत्यु॑पासी॒त।
नम्यन्ते᳚ऽस्मै का॒माः।
तद्ब्रह्मेत्यु॑पासी॒त।
ब्रह्म॑वान्भ॒वति।
तद्ब्रह्मणः परिमर इत्यु॑पासी॒त।
पर्ये॑णं म्रियन्ते द्विषन्त॑ः सप॒त्नाः।
परि ये᳚ऽप्रिया᳚ भ्रातृ॒व्याः।
स यश्चा॑यं पु॒रुषे।
यश्चासा॑वादि॒त्ये।
स एक॑ः॥ ४॥
tannama ityu̍pāsī̱ta |
namyante̎'smai kā̱māḥ |
tadbrahmetyu̍pāsī̱ta |
brahma̍vānbha̱vati |
tadbrahmaṇaḥ parimara ityu̍pāsī̱ta |
paryeṇaṃ mriyante dviṣanta̍ḥ sapa̱tnāḥ |
pari ye̎'priyā̎ bhrātṛ̱vyāḥ |
sa yaśca̍yaṃ pu̱ruṣe |
yaścāsa̍vādi̱tye |
sa eka̍ḥ || 4 ||

[[9-10-5]]

स य॑ एवं॒वित्।
अस्माल्लो॑कात्प्रे॒त्य।
एतमन्नमयमात्मानमुप॑संक्र॒म्य।
एतं प्राणमयमात्मानमुप॑संक्र॒म्य।
एतं मनोमयमात्मानमुप॑संक्र॒म्य।
एतं विज्ञानमयमात्मानमुप॑संक्र॒म्य।
एतमानन्दमयमात्मानमुप॑संक्र॒म्य।
इमाँल्लोकन्कामान्नी कामरूप्य॑नुसं॒चरन्।
एतत्साम गा॑यन्ना॒स्ते।
हा ३ वु॒ हा ३ वु॒ हा ३ वु॒॥ ५॥
sa ya̍ eva̱ṃvit |
asmāllo̍kātpre̱tya |
etamannamayamātmānamupa̍saṃkra̱mya |
etaṃ prāṇamayamātmānamupa̍saṃkra̱mya |
etaṃ manomayamātmānamupa̍saṃkra̱mya |
etaṃ vijñānamayamātmānamupa̍saṃkra̱mya |
etamānandamayamātmānamupa̍saṃkra̱mya |

imām̐llokankāmānnī kāmarūpyȧnusaṃ̱caran ।
etatsāma gȧyannā̱ste ।
hā 3 vu̱ hā 3 vu̱ hā 3 vú ॥ 5 ॥

[[9-10-6]]

अहमन्नमहमन्नमहमन्नम्।
अहमन्नादोऽ३हमन्नादोऽ३अहमन्नादः।
अहꣳ श्लोककृदहꣳ श्लोककृदहꣳ श्लोककृत्।
अहमस्मि प्रथमजा ऋता३स्य।
पूर्वं देवेभ्योऽमृतस्य ना३भायि।
यो मा ददाति स इदेव मा३ऽऽवाः।
अहमन्नमन्नमदन्तमा३द्मि।
अहं विश्वं भुवनमभ्यभवा३म्।
सुवर्न ज्योतीः।
य एवं वेद।
इत्युपनिषत्॥ ६ ॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके नवमप्रपाठके दशमोऽनुवाकः॥ १० ॥
भृगुस्तस्मै यतो विशन्ति तद्विजिज्ञासस्व त्रयोदशान्नं प्राणो मनो विज्ञानं द्वादश द्वादशाऽऽनन्दो दशान्नं न निन्द्यादन्नं न परिचक्षीतान्नं बहु कुर्वीतैकादशैकादश न कंचनैकषष्टिर्दश॥
सह नाववतु।
सह नौ भुनक्तु।
सह वीर्यं करवावहै।
तेजस्वि नावधीतमस्तु मा विद्विषावहै।
ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः॥
हरिः ॐ॥
इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयारण्यके नवमः प्रपाठकः समाप्तः॥ ९॥

a̱hamannama̱hamannama̱hamannam ।
a̱hamannā̱do'3̱hamannā̱do'3̱ahamannā̱daḥ ।
a̱ham̐̐ ślokakṛ̱da̱ham̐̐ ślokakṛ̱da̱ham̐̐ ślokakṛt ।
ahamasmi prathamajā ṛtā3sya̱ ।
pūrvaṃ devebhyo'mṛtasya nā3bhā̱yi̱ ।
yo mā dadāti sa ideva mā3''vā̱ḥ ।
a̱hamanna̱mannȧma̱danta̱mā3dmi̱ ।
aha̱ṃ viśva̱ṃ bhuvȧna̱mabhyȧbha̱vā3m ।
suva̱rna jyotīḥ ।
ya e̱vaṃ vedȧ ।
ityȧupa̱niṣȧt ॥ 6 ॥
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake navamaprapāṭhake daśamo'nuvākaḥ ॥ 10 ॥
bhṛgu̱stasmai̱ yato viśanti̱ tadvijijñāsasva̱ trayȯdaśānnaṃ prā̱ṇo manȯ vijñāna̱ṃ dvādȧśa dvādaśā''na̱ndo daśānna̱ṃ na nindyā̱danna̱ṃ na paricakṣī̱tānnaṃ ba̱hu kurvītaikādaśaikādaśa̱ na kaṃ̱canaikȧṣaṣṭi̱rdaśȧ ॥
sa̱ha nȧvavatu ।
sa̱ha naȧu bhunaktu ।
sa̱ha vī̱ryȧṃ karavāvahai ।
te̱ja̱svi nā̱vadhītamastu mā vidviṣā̱vahai ।
āū̱ṃ śānti̱ḥ śānti̱ḥ śāntiḥ ॥
hariḥ āūṃ ॥
iti kṛṣṇayajurvedīyataittirīyāraṇyake navamaḥ prapāṭhakaḥ samāptaḥ ॥ 9 ॥

The above Upanishad was provided with Vedic accents by Subramania Sarma, Chennai

For the generation of the transliteration as special program was written by Ulrich Stiehl

http://www.sanskritweb.de/yajurveda